

TYGODNIK ROLNICZY

Organ c. k. Towarzystwa Rolniczego Krakowskiego

wychodzi co piątek.

Prenumerata wraz z przesyłką pocztową wynosi:

w państwie austr. rocznie 12 Kor., półrocznie 6 Kor., dla członków Towarzystw rolniczych i uczniów zakładów naukowych rolniczych rocznie 8 Kor., w Królestwie Polskiem rocznie 5 rs., a państwie niemieckiem 8 marek. Pojedynczy numer 24 halercze.

Prenumeratę należy nadsyłać do Administracji: Kraków, ul. Basztowa l. 6.

Rękopisy nie nadające się do druku zwraca się tylko na żądanie i na koszt autora. Listów nieopłaconych nie przyjmuje się.

Przedruk artykułów bez upoważnienia podpisanych autorów i podania źródła nie dozwolony.

Adres Redakcyi: Kraków, ul. Basztowa l. 6.

Cena ogłoszeń za 10 cm. 80 halerczy za pierwszy raz, a 60 halerczy za następne powtarzania. Drobne ogłoszenia prenumeratorów „Tygodnika Rolniczego” o sprzedaży lub poszukiwaniu produktów, posadach i t. p. 8 halerczy za wiersz petitu. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Tygodnika Rolniczego” w Krakowie, ulica Basztowa l. 6.

TREŚĆ:

Z wystawy mleczarskiej w Londynie — napisał prof. dr. Stefan Pawlik.

Sprawy bieżące.

Rozmaitości.

Ze stołu redakcyjnego.

Wiadomości handlowe.

Z wystawy mleczarskiej w Londynie.*

W październiku 1901 r. urządziło angielskie stowarzyszenie mleczarskie 26-tą z rzędu wystawę w związku z konkursem wyrobu masła i konkursem mleczności wszelkich ras i zawodów bydła. Wyniki tych konkursów były nadzwyczajnie ciekawe, zwłaszcza wyniki konkursu mleczności, które podajemy na podstawie sprawozdań ogłoszonych w angielskich czasopismach.

W konkursie wyrobu masła przyznano puchar ofiarowany przez lorda mayora i 5 f. szt. pani Wilson z fermi Holly Bush, Morton, Alfreton, drugą nagrodę otrzymała p. G. Lawrence z Dinder Wolls, a 3-cią p. B. Walker. Wystawę zaszczyli obecnością swoją lord mayor z żoną, a objaśnień szczegółowych udzielał profesor Lang członek Komitetu wystawy. Nagrody dla wyrabiających masło rozdawała żona lorda, a premiowanie zakończyło podziękowanie dla lorda na propozycję prezydenta wystawy p. Warwick ogłoszone przez viceprezydenta G. Barham.

Wyniki próbnych udojów ogłoszono dzień przedtem; podajemy je poniżej w zestawieniu tabelarycznem, umieszczając w ostatniej rubryce przyznane krowom i kozom miejsca przez specjalną komisję inspekcyjną. Tylko jednej krowie r. Dexter przyznano tak przy próbnym udoju, jakoteż od komisji inspekcyjnej równorzędna pozycję — innym przyznano jużto niższe jużto wyższe. Najgorszym był wynik ogłoszony przez komisję inspekcyjną u krow rasy Jersey; wspomniane przy próbnym udoju uzyskały pierwsze miejsca, a na podstawie zbadania komisji inspekcyjnej nie zostały przypuszczone do konkursu.

*) Uprzejmości JWP. Prezesa Krajńskiego zawdzięczamy wiadomości o londyńskiej wystawie mleczarskiej, a podajemy je z uwagi, że sprawa Shorthornów miała u nas dawniej wielu zwolenników, oraz, że przyjęty w Anglii sposób punktowania bydła mlecznego jest godnym bliższego rozpatrzenia przez P. T. hodowców naszego kraju.

Przyp. sprawozdawcy.

Próby mleczności z wystawy w r. 1901.

Wyszczególnienie ras, nazw krów i kóz oraz właścicieli	Pozycya przyznana przez Premia specjalną mleczności komisję	
Krowa rasy Shorthorn I. klasy.		
Viscountes Jersey (lorda Rothschilda)	1	2
Krowy rasy Shorthorn II. klasy.		
„Model Mary“ (p. I. F. Spencer)	1	rez.
„Granny“ (p. A. Bonnest)	2	—
„Honesty“ (p. C. Birdsey)	3	puchar
„Dolly“ (p. I. Evens)	rez.	3
Krowy rasy Jersey.		
Tuddie-Queen (kap. Smith Neill)	1	—
Queen Bess of Ruthven (dr. H. Watney)	2	—
Gloaming IV. (p. N. Enfield)	3	—
H. Princeess (p. Standish)	rez.	—
Krów rasy Guernsey nie było.		
Krowy rasy Red Poll (bezrogie).		
Ladylike (l. Rothschilda)	1	2
Hastoe Buttescotch (tegoż)	rez.	1
Krów rasy Ayrshire nie było.		
Krowy Kerry i Dexter.		
Killarney (Kerry) (ks. Newcastle)	1	rez.
Eyrind-com-Treat (Kerry) (p. I. Thorley)	rez.	1
La Mancha Bonnie Lass (Dexter) (tegoż)	1	1
Cypria (Dexter) (p. I. Thorley)	2	puchar
Inne rasy krów.		
Betsy (krzyżowana) p. W. Nisbet	1	—
Blue Bell p. C. Biretsey	2	—
Kozy.		
Bechnut (Anglo-Toggenburg szwajcar.) bar. Burdett-Coutts	1	rez.
Queen Regent (Anglo-Nubiau) p. R. Walter	2	puchar
Little May	3	—
Melissa (Toggenburg) p. C. A. Gates	rez.	—

Szczegóły odnoszące się do przeprowadzonego konkursu mleczności i punktowania podajemy poniżej w tabelarycznem zestawieniu. Ostatnia kolumna cyfr wykazuje wynik punktowania na podstawie skomplikowanej metody, przyjętej przez angielskich sędziów. Przyznaje się każdej krowie 1 punkt za każde 10 dni po ocieleniu, *maximum* wynosić może 14 punktów. Od sumy dni po ocieleniu odtrąca się 40 dni; jeden punkt za każdy funt mleka, biorąc przeciętnie dwudniową wydajność mleka; 20 punktów na każdy funt wyprodukowanego masła, a 4 punkty na każdy funt innych stałych składników mleka. Odejmuje się każdorazowo 10 punktów, jeśli mleko zawiera poniżej 3% tłuszczu, a 10 punktów każdorazowo, jeśli inne stałe składniki wynoszą mniej niż 8.5%. W ten sposób uzyskane

punkty w sumarycznym wyniku dają podstawę do oceny krów biorących udział w konkursie.

Dla każdej rasy krów oddzielnie przyjęto pewne *minimum* punktów i żadna krowa nie bywa nagrodzona, której wynik punktowania stoi poniżej przyjętej normy. I tak od krów pełnej krwi Shorthorn wymaga się 90 punktów, od półkrwi Shorthorn 120 punktów, od Jersey 96, od Guernsey 90, od Ayrshire 100, od Red Poll 90, a od Kerry i Dexter 75 punktów.

Z poniższej tabelki przekonujemy się, iż nie wydano sądu o krowach Guernsey i Ayrshire, ponieważ krowy tychże ras nie uzyskały oznaczonego *minimum*. I tak u krów Guernsey najwyższy wynik = 87.9, podczas gdy wymaganiem bywa 90 punktów, u Ayrshire 94.2 t. j. około 6 punktów poniżej przyjętej normy, a tylko jedną krowę rasy Shorthorn zakwalifikowano do I. klasy.

Zadowolniającym zupełnie był wynik punktowania krów 1/2 krwi Shorthorn, na 16 krów bowiem 7 sztuk wydawało dziennie powyżej 2 funt. masła; wydajność masła u poszczególnych krów oscylowała w granicach od 2 f. 11 1/2 uncji do 2 f. 3 1/4 uncji.

Szczegóły konkursu mleczności z r. 1901.

Nagroda	Rasa i nazwa krów i kóz	Wiek w latach	Jest dojną dni	Mleka dziennie funtów	Zawartość tłuszczu w %	Zawartość innych stałych składników w %	Ogólny wynik punktowania — punktów
1	Shorthorny I. klasy. Viscountess Jersey	8 1/2	63	61.2	3.01	8.61	111.2
1	Shorthorny II. klasy. Model Mary	6	73	66.7	3.76	9.07	144.4
2	Granny	10	32	70.3	3.35	9.09	143.0
3	Honesty	6	17	57.6	4.75	9.03	133.0
rez.	Dolly	6	31	63.2	3.18	9.32	132.3
1	Jersey. Tuddie's Queen	8	129	36.4	5.77	9.24	102.5
2	Queen Bess	8 1/2	156	37.1	5.08	9.07	99.8
3	Gloaming IV.	8	189	31.5	6.66	9.63	99.6
rez.	St. Heliers Princess	6	185	34.3	5.29	9.18	96.9
1	Red Poll (bezrogie) Ladylike	5 1/2	52	57.2	2.65	9.01	98.8
rez.	Hastoe Butter-Scotch	4	57	44.9	3.79	9.47	97.4
1	Kerry. Killarney	13	18	42.2	3.37	8.73	85.7
rez.	Eyrind-com-Treat	12	93	42.7	3.01	9.05	78.8
1	Dexter. La Mancha Bonnie Lass	7	104	39.4	3.38	9.28	86.7
2	Cypria	8	54	41.6	3.21	8.84	84.5
1	Inne rasy. Betsy (krzyżowana)	5	115	45.8	4.47	9.29	111.6
2	Blue Bell (sino-srokata)	6	18	52.6	3.22	9.02	95.0
1	K o z y. Beechnut	5 1/2	216	5.9	4.79	8.81	21.4
2	Queen Regent	3 1/2	170	5.6	6.88	9.10	21.2
3	Little May	10 1/2	201	5.1	4.95	8.81	19.1
rez.	Melissa	6 1/2	191	4.1	3.87	8.40	13.2

Nagrodę honorową — puchar wartości 50 funt. szterl. — przeznaczoną dla właściciela krowy uzyskującej najwyższą liczbę punktów przyznano p. Spencer za krowę półkrwi Shorthorn „Model Mary“ (144.4 punktów); w tej samej klasie krów odznaczono krowę „Granny“ p. A. Bonest (143 punktów). Puchar lorda mayora i korporacji londyńskiej przeznaczony dla najmleczniejszej krowy rasy Shorthorn przyznano również krowie „Model Mary“, a odznaczenie rezerwowano dla krowy „Granny“. Podobny puchar przeznaczony dla najlepszej krowy innej rasy przeszedł na własność p. K. Smith za krowę rasy Jersey „Tuddie Queen“ (102.5 punktów), równocześnie odznaczono krzyżowaną „Betsy“ (111.6 punktów) p. W. Nisbet. Pierwszą premowano

przed Betsy, wymagane bowiem *minimum* dla krów rasy Jersey wynosi 95 punktów.

Z uwagi na chemiczną analizę mleka, rozstrzygnięły próby przy wyrobie masła. Próby wydajności masła były klasyfikowane tak samo, jak próby mleczności według pewnej skali punktów. Z rasy Shorthorn pierwszą premię przyznano 6-cio letniej krowie półkrwi „Trefoil“ lorda Rayleigh (masła 2 funty 6 uncji; stosunek masła do mleka = 1 : 19.5); drugą premię uzyskała p. C. Birdsey za 6 letnią półkrwi „Honesty“ (masła 2 f. 11 1/4 unc.; stosunek masła do mleka = 1 : 21.24).

W grupie krów Jersey uzyskał vicehrabia Enfield za krowę „Gloaming IV.“ (masła 2 f. 13 1/4 uncji; stosunek masła do mleka = 1 : 14.6). P. Corbett był drugim ze swoją krową „Em“ (masła 2 f. 1 unc.; stosunek masła do mleka 14.27, a trzecią nagrodę przyznano p. Fr. Frader za krowę „Princess“ (masła 2 f.; stosunek masła do mleka = 1 : 15.46).

Dla krów innej rasy lub krzyżowanych przeznaczono 5 srebrnych medali. P. Ozanne przyznano medal za krowę rasy Guernsey „Happy Belle“ (masła 1 f. 9 unc.; stosunek masła do mleka = 1 : 21.12), p. A. Smith za krowę rasy Red Poll „Rosiebud“ (masła 1 f. 13 unc.; stosunek masła do mleka = 1 : 22.31), p. Nisbet za krowę rasy Ayrshire „Rosaline“ (masła 1 f. 6 1/4 unc.; stosunek masła do mleka = 1 : 27.65), p-i Leatham za krowę rasy Dexter „Martha“ (masła 1 f. 6 1/4 unc.; stosunek masła do mleka 1 : 21.07) i p. Nisbet za krzyżowaną krowę „Betsy“ (masła 1 f. 11 unc.; stosunek masła do mleka = 1 : 27.22).

Podane w nawiasach ilości masła przedstawiają produkcję masła z jednej doby (24 godzin), a stosunek masła do mleka oznacza potrzebną ilość mleka do wyrobu 1 funta masła.

Dr. Stefan Pawlik.

Dublany w marcu 1902 r.

SPRAWY BIEŻĄCE.

Z Towarzystwa rolniczego krakowskiego (Czynności Komitetu). Kwiecińowe posiedzenie Komitetu odbyło się 18-go z. m. pod przewodnictwem I-go Wiceprezesa JE. Antoniego hr. Wodzickiego, a w obecności pp.: hr. Brezy, K. Czeczka, M. Dydyńskiego, A. Górskiego, Grabowskiego, Dra Jana Hupki, Śt. Konopki, Prof. J. Lea, Prof. Lubomęskiego, Prof. Milewskiego, Dra W. Milieskiego, hr. Rostworowskiego, Dra Rutowskiego, S. Sękowskiego, hr. Jana Tarnowskiego, Z. Włodka.

Ustalono przedewszystkiem porządek dzienny walnego zgromadzenia, który w najbliższym czasie ogłosimy. W organizacyi biura, którego siły podobnie zresztą jak w Tow. gosp. galicyjskiem i Tow. roln. okr. wielkiem okazują się coraz bardziej niedostateczne, zaszyły ważne zmiany przez utworzenie posad buchaltera i nauczyciela wędrownego mleczarstwa; obsadzenie tych posad nastąpiło na razie prowizorycznie. Postanowiono zarazem poczynić odpowiednie kroki celem pokrycia kosztów powstałych z utworzenia posady nauczyciela wędrownego przez wniesienie podania o zasiłek do Wydziału krajowego. Utworzenie tej posady okazało się niezbędnem z powodu licznych zgłoszeń o założenie nowych mleczarni.

Komitet uchwalił przedstawić walnemu zgromadzeniu wniosek o zmianę statutu w kierunku zniesienia godności III-go Wiceprezesa. Na walne zgromadzenie Tow. rybackiego, zwołane na 16-go maja delegowano sekretarza Dra Adama Krzyżanowskiego.

Celem obrad nad referatem posła Hupki o zawodowych stowarzyszeniach rolniczych uchwalono zwołać osobne posiedzenie Komitetu na 20-go maja o godz. 4-tej popołudniu, które wyłącznie będzie poświęcone tej pierwszorzędnej sprawie.

Komitet uchwalił utworzenie nowej chlewni zarodowej rasy Yorkshire, ponieważ okazała się potrzeba zwinienia chlewni w Branicach, wybitej na podstawie ustawy o tępieniu pomoru, niemniej chlewni w Świdniku z powodu węglik.

Czy żużle rosyjskie mogą zastąpić mączkę Thomasa? W tej ważnej sprawie otrzymujemy następujące pismo:

„Pod nazwą „żuźle“, „żuźle rosyjskie“, „mączka żuźlowa“, lub wreszcie fałszywie wprost pod nazwą „mączka Thomasa“ i „tomasyna“ sprowadzają z Rosji lub z Niemiec *via* Oświęcim do Galicyi handlarze Mendel Kuppermann w Krakowie, Zygmunt Moszkowicz i Carl Hecht w Bielsku, L. B. Grünbaum w Oświęcimiu, następnie dwie firmy w Tarnowie i jedna w Limanowej, których na razie nie wymieniam i wiele innych o których nie wspomnę, produkt, który sprzedają naszym gospodarzom rolnym jako nawóz równy mączce Thomasa.

Gdyby w rzeczywistości produkt ten mógł zastąpić mączkę Thomasa, nie miałbym mu nic do zarzucenia, owszem, wobec dotkliwie czuć się dającego braku tomasyna, należałoby mu przyklasnąć. Niestety jednak rzecz się tak niema. Żuźle rosyjskie nie są w stanie zastąpić mączki Thomasa, gdyż produkt ten zawiera w sobie tylko nieznaczna ilość rozpuszczalnego kwasu fosforowego. Każdy z nas wie, że nawóz sztuczny nabywać należy wedle ilości zawartych w nim pierwiastków do rozwoju roślin potrzebnych, jeśli nabywca sam siebie oszukać nie chce.

Zastanówmy się czy i w jakiej ilości żuźle rosyjskie zawierają w sobie pokarmu dla roślin czyli kwasu fosforowego. Przeprowadzona w krajowej Stacji chemiczno-rolniczej w Dublanach analiza tych żużli wykazała w nich zawartość kwasu fosforowego ogółem 2.80%, lub licząc wedle rozpuszczalności tego kwasu w kwasie cytrynowym, zaledwie 1.18% kwasu fosforowego rozpuszczalnego w kwasie cytrynowym.

Licząc jeden kilogram procentu w prawdziwej mączce Thomasa o zawartości 18% kwasu fosforowego ogółem po około 37 do 38 halerzy, powinna cena żużli rosyjskich — biorąc powyżej wspomnianą analizę za podstawę — wynosić 280×37 to jest 1.03 kor. za 100 kg. Żuźle te jednakowoż sprzedaje się po cenie pięcio do siedmiokrotnej.

Tak „naprzykład oferuje na sprzedaż firma Carl Hecht w Bielsku „żuźle rosyjskie“ we workach po cenie 390 kor. za 10.000 kg. *loco* jego magazyn w Bielsku *netto* kasa. Taka mniej więcej jest również cena tego artykułu i u innych handlarzy. W ofercie powyższej nie wspomina ta firma ani słowem o zawartości kwasu fosforowego w tym artykule, a tem mniej o jakiejś gwarancji za zawartość.

O wartości tego artykułu, każdy kto powyższe przeczytał, sprawiedliwy sąd wyda.

Z tego zaś, że setki wagonów małowartościowych żużli rosyjskich w roku bieżącym *via* Oświęcim z Rosji do Galicyi przez handlarzy zostały sprowadzone, wynika, że wielka ilość gospodarzy naszych zwłaszcza mniejszych, mimo niezliczonych ostrzeżeń, by kupować nawozy sztuczne zawsze i tylko z gwarancją zawartości kwasu fosforowego, oszukali sami siebie, kupując małowartościowe żuźle rosyjskie.

Niech się więc nikt z tych gospodarzy później nie dziwi, jeśli wychwalany dodatni skutek, cenę ich nie odpowie, lub co bardzo możliwe, wcale dodatniego skutku nie będzie.

W końcu podnoszę jeszcze raz, by celem ochronienia się przed wyzyskiem, tak mączkę Thomasa, jakoteż inne nawozy tylko z dokładną i cyfrowo oznaczoną gwarancją zawartości i u pewnych firm nabywać.

H. J. Matzak.

Ostrzeżenie podobnej treści otrzymujemy także od dublańskiej Stacji chemiczno-rolniczej, która zwraca uwagę na to, że pewna firma w Tarnowie rozsprzedała 260 wagonów żużli t. zw. ruskich, będących niskoprocentowymi żużlami martenowskimi.

Dwuskibowiec „Rekord“ p. Cegielskiego z Poznania był obecnie poddany praktycznemu zbadaniu przez saską stację dla badania maszyn w Lipsku, z których prób wynika, że budowa pluga jest prostą, praktyczną, zmiana głębokości orki i kierowanie plugiem jest łatwym. Stacja powyższa zaleca dwuskibowiec ten ze względu na powyższe dodatnie strony, a w szczególności na doskonałość wykonanej pracy wszystkim rolnikom, którzy chcą wiedzieć jak znakomite usługi oddaje taki dwuskibowiec.

W sprawie zakupu maszyn rolniczych otrzymujemy pismo od p. Konrada Kuhla, profesora mechaniki w Czernichowie, który zwraca uwagę rolników na to, że nie zachodzi konieczna

potrzeba zakupywania maszyn rolniczych od Niemców. Często zalecane „benzynowe, naftowe i spirytusowe motory i lokomobile Tow. akc. Marienfelde“ (koło Berlina) można zastąpić maszynami z innych fabryk, zwłaszcza Clayтона & Schuttlewortha, tak samo plugi Rudolfa Sacka z Plagwitz pod Lipskiem można zastąpić wyrobami Cegielskiego z Poznania lub Rudolfa Böchera w Roudnicy nad Elbą w Czechach; w tej samej miejscowości znajduje się fabryka znakomitych siewników Jana Pracner, których wyrobem zajmuje się także firma Fr. Melichar w Pradze i t. d.

Zestawienie cen jęczmienia.

R o k	C e n a j ę c z m i e n i a					
	galicyjskiego		węgierskiego (loco stacya nadawcza)			
			od		do	
	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1887	6	20	7	60	8	—
1888	7	20	7	25	8	—
1889	8	25	8	75	9	20
1890	6	80	7	60	8	—
1891	8	10	7	75	8	25
1892	6	25	7	25	8	—
1893	7	—	7	25	7	75
1894	6	80	7	85	8	—
1895	6	50	7	50	8	—
1896	6	40	7	30	7	80
1897	8	—	8	50	8	90
1898	6	30	7	50	7	85
1899	7	—	7	30	7	70
1900	7	15	7	60	8	—
1901	7	—	7	45	7	85

Powyższe zestawienie, udzielone nam łaskawie przez p. pośła Jana Götza, właściciela Okocima jest namacalnym dowodem strat, które ponoszą nasi rolnicy z powodu gorszej jakości tutejszego jęczmienia. Staranniejszy dobór ziarna do siewu i racjonalniejsza uprawa doprowadziłyby z pewnością — mimo gorszych warunków klimatycznych do stosunkowo znacznego podwyższenia ceny jęczmienia.

ROZMAITOSCI.

Kartofle jako sucha pasza. Król. pruski wydział rolniczy Towarzystwa fabrykantów skrobi i oddział Tow. fabrykantów spirytusu w Berlinie na swych posiedzeniach odbytych w lutym b. r. uchwalili jednomyślnie zaprowadzić sposób taniego suszenia kartofli, celem przeprowadzenia tychże w trwałą paszę — aby w ten sposób cena kartofli mogła być więcej ustalona. Między innemi uchwalono polecić instytutowi dla przemysłu fermentacyjnego w Berlinie przeprowadzenie prób doświadczalnych w tym kierunku — rozpisac konkurs z nagrodą 25000 marek na suszarkę kartoflaną dla otrzymania paszy suchej, wreszcie zwracać nieustannie uwagę rządów związkowych na popieranie w każdym kierunku suszarek kartoflanych nawet zapomocą subwencji kwotowych. Koszta suszenia łącznie z kosztami administracyjnymi, amortyzacją i oprocentowaniem kapitału według obliczeń nie powinny przenosić 20 fenigów za 1 centnar surowych kartofli. (*D. Landw. Presse* Nr. 32).

I u nas w wielu gospodarstwach nieraz jest hyperprodukcya kartofli, a nie zawsze odpowiednia cena lub sposobność do wypasania — wartoby może zastanowić się nad kwestyą trwałego przechowania tychże w postaci suchej mączki.

Przyp. Red.

Wino czerwone z barwą żółto-brunatną ma pochodzić z braku garbnika i spirytusu w dostatecznej ilości. Naprawić je można przez dodanie 12 do 15 gramów garbnika na 1 hektolitr i takiej ilości spirytusu, aby rozpuszczenie i czystość wina nastąpiła. (*Oest. Landw. Wochenblatt* Nr. 16).

Wartość pożywną ekstraktu Liebiga obniżył bardzo radaea sanitarny Fürst na zjeździe przyrodników i lekarzy w Akwi-

zgranie, twierdząc, że wbrew dotychczasowym zapatrywaniom, ekstrakt Liebiga prócz soli mineralnych, ciał ekstraktowych (klejowych substancji) działających wogóle podniecająco, nie posiada żadnej wartości pokarmowej. Również ze względu na interes narodowy, który z powodu kolosalnego importu cierpi bardzo nie należy popierać ekstraktu tego. Fürst wnosi, aby ekstrakt Liebiga usunięto z ustawy o mięsie, gdzie zajmuje wyjątkowe miejsce. (D. L. Pr. Nr. 32).

Sadzenie cebuli zaleca ogromnie Bela Orator na gruntach poburaczanych, na których doskonale się udaje. W jesieni głęboka orka, na wiosnę dość wczesne obrobienie pola w sposób ogrodowy, gdyż ziemia musi być miłąką bez grąd większych, potem zasiew w rzędach odległych o 25 cm. w głębokości 7—8 cm. siewnikiem. W razie gdy ziemia twardnieje i skurpieje musi być spulchniona, a gdy nie jest dostatecznie nawieziona można dać po wzroście roślin 100—150 kg. saletry chilijskiej na 1 hektar. W jesieni daje zbiór około 90 do 120 cetn. m. cebuli, z 10 do 12 kg. nasienia wyłożonego.

Patent na sposób transportu mleka wzięt niedawno inżynier Lezins we Wrocławiu. Mleko, które ma być przewiezionem na dalsze odległości 6—8 godzin zlewa się do odpowiednich blaszanek większych, do których bezpośrednio przed rozpoczęciem transportu wstawia się stalowe małe flaszki wypełnione płynnym kwasem węglowym. Wentyl flaszki się otwiera — konewkę zamyka denkiem, kwas węglowy wolnym strumieniem przechodzi przez mleko utrzymując je w nieustannym ruchu, poczem uchodzi górnym dnem w powietrze. Zaletą tego sposobu przewożenia mleka ma być jednolite zmieszanie mleka bez oddzielenia się śmietanki, jak również utrzymanie tegoż w niskiej ciepłocie, której to niskiej temperatury dostarcza flaszka z płynnym bezwodnikiem węglowym.

Ze stołu redakcyjnego.

„Die Backfähigkeit des Weizens und ihre Bestimmung“. Pod tym tytułem ukazała się w ostatnim numerze znanego berlińskiego wydawnictwa *Landwirtschaftliche Jahrbücher* rozprawa Dra A. Mauriziego. Sumienna i interesująca ta praca jest częścią większego dzieła p. t. „Das Brot“ mającego się niedługo ukazać w druku.

Die Pflege des Stalldüngers nebst Musterplänen für Düngerstätten przez Józefa Wozaka, wędrownego nauczyciela rolnictwa, Praga 1901, cena 1 korona. Zeszyt 4 wydawnictw niemieckiej sekcji czeskiej Rady kultury krajowej zawiera w sobie zebrane doświadczenia praktyczne, nad konserwacją nawozu stajennego wraz z 6 planami różnych stajen, dla rozmaitej ilości sztuk bydła obliczonych.

Das landwirtschaftliche Vereins und Genossenschaftswesen in Oesterreich von Stefan Richter, Wien 1902. Bei Moritz Perles. Stron 148. W książce tej zestawionym jest opis historycznego rozwoju wszystkich towarzystw i spółek rolniczych w Austrii, mniej więcej od czasu wstąpienia na tron J. C. M. Cesarza Franciszka Józefa I. aż po dnie dzisiejsze, przy czem uwzględniono i Galicyę. Na stronie 107 dzieła tego, zapoznaje nas autor z początkiem i rozwojem Towarzystwa rolniczego w Krakowie, a następnie jego działalnością przez cały szereg lat; mimo działania rolniczych towarzystw zdaniem autora tworzenie się kółek rolniczych w zachodniej Galicyi postępuje wolnym krokiem, co przypisać należy rozparcelowaniu posiadłości gruntowych. Obszerniej o wiele opisuje autor działalność towarzystwa rolniczego we Lwowie, na str. 110—117, przyznając mu wiele zasług na polu hodowli bydła. Wspomina także autor o rozwoju kas Raiffeisena w Galicyi, których to towarzystw z końcem 1900 r. było 99, przez co galicyjski Wydział krajowy w działaniu około dobra kraju niespożyte położył zasługi.

Zeitschrift für das landwirtschaftliche Versuchswesen in Oesterreich wyszedł zeszyt III za rok bieżący. W nim znajduje się rozprawa Dra Hottera o przygotowaniu win owocowych, notatka Dra Bubaka o kartoflach rdzawych, analiza starorzymskiej mozaiki wapiennej przez Dra Swobodę, —

następnie sprawozdania z czynności stacji rolniczej w Wiedniu, stacji chem. fizyologicznej dla win i owoców w Klosterneuburgu, stacji rolniczych w Gorycyi, w Spalato i stacji kontrolnej dla nasion w Wiedniu, — wszystkie za rok 1901.

Zeszyt 66 prac niemieckiego towarzystwa roln. za r. 1902, str. 106; zawiera interesujące szczegóły o działaniu potasu na rośliny, a w szczególności na kartofle, tytoń, hreczkę, cykoryę, gorczycę i owies. Bardzo ciekawe są wyniki otrzymane z prac nad zawartością potasu w powyższych roślinach w stosunku do ilości potasu zawartego w ziemi, nad proporcjonalnym wzrostem ilości skrobi w kartoflach i cukru w burakach ze wzrostem dawki potasowej; w ten sposób otrzymano stałe liczby dla ilości uzyskanej skrobi lub cukru z 1 grama potasu, np. dla kartofli 36 gr., dla hreczki 31 gr., dla owsa 29 gr. itd. Równie stałe liczby znaleziono dla ilości pobranego z ziemi potasu w stosunku do uzyskanej masy roślinnej, a więc dla wytworzenia np. normalnie rozwinętych 100 kg. kłobów kartoflanych potrzeba 0.51 kg. potasu, dla wytworzenia 100 kg. tytoniu (tj. liści z 18% wody) potrzeba około 4.2 kg. potasu, dla wytworzenia 100 kg. zielonej gorczycy z 83% wody potrzeba 0.103 kg. potasu, itd. Doświadczenia są liczne, zajmujące i warte przeczytania.

Zeszyt 67 prac niemieckiego towarzystwa roln. za r. 1902, str. 170, zawiera bardzo wiele doświadczeń przeprowadzonych przez stacje rolnicze w Niemczech nad porównawczą działalnością kainitu w przeciwstawieniu do 40% soli potasowych, robionych celem przekonania się, czy zysk spowodowany mniejszymi kosztami transportu tych ostatnich dozwoli im skutecznie konkurować z kainitem względnie ze surowymi solami potasowymi.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z b o ż a.

	kwiecień	Pszennica	Żyto	Jęczmień	Owies
Kraków	—	00.00—00.00	00.00—00.00	00.00—00.00	00.00—00.00
Lwów	30	19.20—19.80	13.60—14.00	13.00—15.00	15.20—15.60
Tarnów	25	19.00—20.00	14.50—15.10	14.00—16.00	14.50—16.00
Podwolezyńska	23	18.00—18.60	12.90—13.10	00.00—00.00	13.30—14.30
„ ros. bez cła		14.60—15.40	10.30—10.70	00.00—00.00	00.00—0.000
Wiedeń	29	19.60—19.80	14.76—14.78	00.00—00.00	14.24—14.26
Peszt	29	17.86—17.88	14.32—14.34	00.00—00.00	15.86—15.88
Ceny w koronach za 100 kg.					
Berlin	28	17.30—00.00	14.80—00.00	00.00—00.00	15.90—00.00
Wrocław	28	18.10—00.00	14.80—00.00	14.20—00.00	15.00—0.000
Poznań	28	18.00—00.00	14.60—00.00	13.00—00.00	14.80—00.00
Ceny w markach za 100 kg.					
Warszawa	25	6.55—6.90	4.55—4.90	4.42—4.65	3.85—4.32
Ceny w rublach za korzec.					

Jęczmień pastewny. Wiedeń 29/IV, 11.00—12.00 K. Lwów 30/IV 11.50—12.50 K., za 100 kg.

Jęczmień na krupy. Kraków /IV, 00.00—00.00 K., za 100 kg
Kukurydza. Kraków /IV 00.00—00.00 K., Wiedeń 29/IV, stara 00.00—00.00 K., nowa 10.40—00.00 K., Lwów 30/IV, 12.30—12.70 K.

Peszt 29/IV 9.70—9.90 K., za 100 kg.
Hreczka. Kraków 29/IV, 14.00—18.00 K. Lwów 30/IV, 14.50—15.60 K., za 100 kg.

Strączkowe, przemysłowe, okopowe i nasiona.

Groch. Kraków 29/IV, 18.00—26.00 K. Wiedeń 29/IV 19.00—30.00 Lwów 30/IV, 14.50—25.00 K., za 100 kg.

Fasola. Kraków 29/IV, 14.00—16.00 K., Wiedeń 29/IV, drobna 16.00—17.00 K., długa i płaska 20.00—21.50 K., pstra 11.50—00.00 K. Tarnów 25/IV, 8.50—13.50 K., za 100 kg.

Rzepak. Tarnów 25/IV 25.50—26.00 K. Lwów /IV, 00.00—00.00 K. za 100 kg.

Kartofle. Kraków 29/IV, 3.20—3.60 K., Wiedeń 29/IV, 5.60—0.00 K. Tarnów 25/IV, 3.00—3.40 K. za 100 kg.

Wyka. Kraków /IV 00.00—00.00 K, Lwów 30/IV 15.00—16.00 K. za 100 kg.

Koniczyna czerwona. Kraków /IV 000.00—000.00 K., Lwów 30/IV 90.00—120.00 K., Podwoleczyska galic. /IV, 00—000 K., Podwoleczyska. rosyj. /IV, 00—000 K. bez cla, Wiedeń 29/IV, styryjska 125.00—131.00 K. za 100 kg.

Koniczyna biała. Lwów 30/IV, 90.10—130.00 K., Wiedeń 29/IV, 200.00—210.00 K. za 100 kg.

Buraki. Wiedeń 29/IV, żółte okrągłe 45 K., Mamuly długie, czerwone 30 K., flaszowate żółte i czerwone 29 K. za 50 kg.

Zwierzęta i produkty zwierzęce.

Woly. Wiedeń 22/IV, galicyjskie prima 70—78 K., secunda 64—69 K., tertia 55—63 K., za 100 kg. żywej wagi.

Kraków-Prądnik biały 1/V. Przebieg targu ożywiony. Liczny zjazd kupców z Prus, którzy jednak zapotrzebowania nie polrzyli. Spędzono 65 sztuk wołów średniej jakości i płacono 60—64 K. za 100 kg. żywej wagi. Sprzedano wszystko.

Podgórze pod Krakowem 2/V. Spędzono na targ 179 sztuk bydła opasowego, 166 sztuk gorszego, 252 sztuk cieląt, 37 sztuk bokatów, 97 sztuk trzody chlewnej. — Płacono za bydło opasowe średniej jakości 64—68 K., za bydło gorsze 61—63 K., za cielęta 70—90 K., za trzodę 76—80 K. za 100 kg. żywej wagi. Przebieg targu bardzo ożywiony. Sprzedano wszystko, z czego 9 wagonów odeszło do Prus.

Towarem przez pruskich kupców poszukiwanym i dobrze płaconym jest bydło opasowe, zwłaszcza zaś buchaje i krowy. Prócz tego płacono bardzo dobrze woly mające przynajmniej jedną parę zębów mlecznych, a to ze względu na niskie cło od tego rodzaju wołów za granicą pobierane; płacono także dobrze za cielęta.

Nierogacizna. Wiedeń 22/IV, prima 95—98 K., średnie 81—93 K., lekkie 77—82 K., prosięta 75—92 K. za 100 kg. żywej wagi.

Masło. Wiedeń 22/IV, deserowe 2.20—2.50 K., wiejskie 2.00—2.20 K. zwykłe targowe 0.00—0.00 K. Kraków 29/IV, targowe 2.0—2.20 K. za 1 kg., Hamburg 25/IV, stołowe I klasy 204.50—220.00, II klasy 200.00—202.00, III klasy /IV 000.00—000.00 marek za 100 kg., Berlin 26/IV, dworskie I spółkowe prima, 212.00—220.00, secunda 210.00—216.00, tertia 206.00—210.00 marek za 100 kg.

Jaja. Wiedeń 22/IV, prima 43—45 sztuk, secunda 46—47 sztuk, za 2 K., Kraków 22/IV 2.20—2.60 K., Berlin 25/IV 2.20—2.75 Marek za kopę.

Spirytus.

Wiedeń 22/IV, surowy 75% — 37.80—38.20 rafinowany 90% bez opłaty 131.25—131.75.

Lwów 30/IV gotowy paritas Tarnopol 33.50—34.50 K.

Kraków 22/IV okowita z opłatą na 75% Tral. 138 K., spirytus z opłatą na 95% Tral. 178 K., za Hektol.

Pasza.

Siano. Kraków 29/IV 6.00—7.00 K. Tarnów 25/IV 5.60—7.20 K. Wiedeń 22/IV 5.50—10.00 K., za 100 kg.

Koniczyna. Kraków 29/IV, 7.00—7.40 K. Wiedeń 22/IV 6.00—9.20 K., za 100 kg.

Słoma. Kraków 29/IV 4.20—4.60 K. Tarnów 25/IV, 4.40—4.80 K. Wiedeń 22/IV 4.70—5.10 za 100 kg.

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Adam Krzyżanowski.

W Stacji doświadczalnej rolniczej w Chojnowie

(Król. Polskie, gub. Płocka, obok Ciechanowa) jest do objęcia od 1 lipca b. r. posada asystenta z renumeracją roczną 240 rb., całkowitem utrzymaniem i 25% od dochodów stacji. Kandydaci posiadający wyższe wykształcenie rolnicze lub przyrodnicze, mający wprawę w wykonywaniu rozbiórów chemicznych, zechcą się zgłosić do kierownika tejże instytucji Dr. I. Kosńskiego (Kraków, Grodzka 53), najdalej do 15 czerwca b. r.

OGŁOSZENIE.

W krajowych niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy p. Stryj, w Horodence, w Jagielnicy, w Kobiernicach p. Kęty, w Suchodole p. Krosno; zaczyna się rok szkolny 1902/3 z dniem 1 lipca 1902 r.

Krajowe niższe szkoły rolnicze mają na celu kształcenie przedewszystkiem synów włościan na uzdolnionych praktycznych gospodarzy.

Cały kurs nauki trwa trzy lata.

Wszyscy uczniowie mieszkają w zakładzie. Oplata za utrzymanie w zakładzie wynosi 150 koron półrocznie. Uczniowie niezamożni mogą być przyjęci na koszt funduszu krajowego, to zn. dostają bezpłatnie pomieszknięcie, wikt i odzież.

Podania o przyjęcie do którejkolwiek z wymienionych powyżej szkół rolniczych wnosić należy najpóźniej do 1 czerwca b. r. do Dyrekcji szkoły.

Do podania, które jest wolne od stempla, należy dołączyć:

1. metrykę urodzenia na dowód, że kandydat ukończył 16 lat;
2. świadectwo zdrowia wystawione przez lekarza;
3. świadectwo szkolne z ukończeniem szkoły ludowej i świadectwo moralności;
4. świadectwo ubóstwa, jeżeli kandydat ubiega się o przyjęcie na koszt funduszu krajowego.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim.

We Lwowie, dnia 20 kwietnia 1902.

„PERKUN“

Fabryka maszyn — Filia Rzeszów

Wyrabia jako specjalność:

MŁYNKI DO CZYSZCZENIA ZBOŻA

w trzech wielkościach po 80—100—120 koron.

Cenniki maszyn rolniczych wysyłamy na żądanie.

Patentowane pompy KLINGS'A

są najlepsze i najtańsze do wody i gnojówki. Działalność w godzinie 12,000 litrów. Ceny:

Drewniane (Nr. 2)	3	4	5	6	7	m. głęb.
	29	32	36	40	49	koron

Kute żelazne (Nr. 3) wewnątrz i zewnątrz cynkowane, nie rdzewieją, nie zatyka się:

3	4	5	6	metrów	głębokości
40	49	58	68	koron	

Rozpryskiwacz do gnojówki żelazny kuty: sztuka 9 kor.

Nr. 2

JÓZEF KLINGS

Nr. 3

ALTROTHWASSER, Śląsk austriacki.

KWIZDY Korneuburgski proszek do paszy

Dietetyczny środek dla koni, bydła rogatego i owiec. Od 50 lat używany prawie we wszystkich stajniach, w braku apetytu, w złem trawieniu, dla poprawy mleka i zwiększenia wydajności mleka u krów przeciw pękaniu kości. Cena 1 pudełka k. 1.40, 1/2 pudełka 70 hal. Prawdziwy tylko z powyższym znakiem ochronnym do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach. Główny skład Franciszek Jan. Kwizda c. i k. austro-węg., k. rumuński i książ. bułgar dostawca nadworny. Aptekarz okręgowy, Korneuburgu pod Wiedniem.

NASIONA LEŚNE

Drzewa owocowe, ozdobne, leśne, do kultur leśnych, ogrodów, sadów, do wysadzania dróg i alei, róże i t. d.

są do nabycia w szkółkach leśno-ogrodowych Tadeusza hr. Łubieńskiego, w Zassowie pod Czarną.

Cennik na żądanie odwrotnie.

Klepadła i młotki do kós

ze stali Böhlera

w najlepszym gatunku i starannie kute

dostarczają

Bracia Böhler i Ska

Towarzystwo akcyjne

Wiedeń I, Elisabethstrasse 12—14, Wiedeń.

Do nabycia we wszystkich większych sklepach żelaznych.

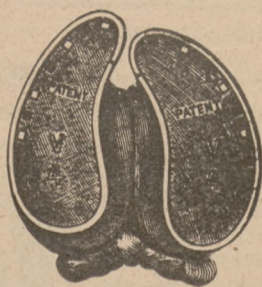

JÓZEF FRIEDLAENDER WIEDEŃ XX/2
Dresdnerstrasse

KOSIARKI „Star“ ŻNIWIARKI

są lepsze, niż amerykańskie.

Cenniki machin rolniczych, wiatraków, pomp i centryfug do mleka wysła się na żądanie darmo i oplatnie.

Nowość!

Nowość!

Podkowy dla wołów

Patent Zehetbauer Niezbędne dla rolników, gospodarzy, browarów, gorzelni itd. Główna sprzedaż: Echinger & Fernau Wiedeń XV Neubaugürtel 7 i 9.

Na żądanie prospektu. Wystawa rolnicza w Ried 1901 — najwyższe odznaczenie „złoty medal“.

Nowość!

Nowość!

PORKIN
znakomity środek do
tuczenia
świń.

PECUSIN
znakomity dodatek do paszy
w celu tuczenia
wszystkich
zwierząt
domowych:

koni, byków, wołów, krów, cieląt, owiec, świń, koz, osłów, psów i drobiu.
1 paczka (1½ kg.) 1 kor., 4 paczki na próbę franco 4 kor.

Fabryka środków do tuczenia zwierząt

Wiedeń IX, Bleichergasse Nr. 6.

Składy: Andrychów Józef Sowiński; Chabówka Maurycy Schwarz; Chybi Jakób Mechner; Czerniowce Schmidt i Fonten; Dziedzice Bracia Nitsch; Kęty St. Hałatek; Kimpolung Wolf Landmann; Lwów apt. Piotr Mikolasch. Alojzy Hübner; Limanowa Samuel Schnür; Miłówka B. Geller; Maków Eug. Glattmann; Nowy Sącz A. Krawczyński; Nowy Targ J. Mostbaum; S. Teichner; Oświęcim Fr. Matyszkiewicz; Przemyśl Selig Ehrmann; Rzeszów Markus Munderer; Stryj Abraham Hacker; Tarnopol M. Ostrowski; Tarnów M. Gans; Wadowice Jan Pohl; Zbaraż Krzysztof Zacharysiiewicz; Kraków Fr. Zopoth i Ska, Reim i Ska; Mikulińce J. Mencher; Leżajsk Henryk Kijas; Turka Henryk Arzt; Jazłowiec A. Babicz; Rymanów Marcełi Nadziakiewicz; Radziechów Alfred Mehoffer; Medenice M. Kris; Gliniany Salomon Ungar.

Gospodarstwo rybne

w Zaborzu w Galicyi powiat Biała, poczta i stacya kolei Oświęcim, poleca zdrowy narybek i kroczi dwuletnie przednich i rasowych karpi galicyjskich, które przesyła koleją w beczkach, a w okolice nadwiślańskie skrzynkami Wisłą po cenach nader umiarkowanych.

ERIK HESS

właściciel dóbr.

RZADCA

żonaty, bezdzietny, we wszystkich gałęziach gospodarstwa i gorzelnictwa obeznany, — z chlubnymi długoletnimi świadectwami na Śląsku i w Galicyi, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod „AGRONOM“ poste restante

Wola Łużańska,
GALICYA,

P. T. Właścicielom dóbr polecam się do robót warzywniczych, sadowniczych, racjonalnego cięcia karłów owocowych, rysowania planów i zakładania ogrodów. Świadectwa z kilkunastoletniej praktyki w kraju i za granicą, tudzież z instytutu pomologicznego w Proszkowie. Warunki skromne. K. Czerwinski Kraków, ul. Topolowa 8, II p.

PŁASZOWSKA PAROWA FABRYKA

DACHÓWEK i CEGIEŁ

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

BIURO w KRAKOWIE przy ul. św. Gertrudy 1. 8

poleca

DACHÓWKI TŁOCZONE i CIĄGNIĘTE

W KOLORZE CZERWONYM LUB CZARNYM;

RURKI DRENOWE KAŻDEJ WIELKOŚCI.

Dostawy dachówek obejmuje dla wygody Szan. odbiorców
wraz z kryciem.

CENNIKI I PRÓBKI wysyła BEZPŁATNIE.

O liczne zamówienia uprasza

ZARZĄD.

MAUTHNERA POLSKI KATALOG NASION
wyszedł z druku i wysyła się go na życzenie darmo i opłatnie
EDMUND MAUTHNER
Ces. i król. Nadworny Skład Nasion
BUDAPESZT
ulica Rottenbiller 33 i ulica Andrássy'ego 22.
KORESPONDENCYA POLSKA.

Bibułka odznaczona najwyższą nagrodą na wystawie światowej w Paryżu 1900.
Tutki cygaretowe odznaczone złotym medalem na wystawie przyrodn.-lekarsk. w Krakowie 1900.

Zakład przemysłowy wyrobów papierowych oraz tutek cygaretowych

„NORIS“

WŁADYSŁAWA BEŁDOWSKIEGO

magistra farmacyi i chemika w Krakowie

POLECA:

Wszelkie gatunki tutek cygaretowych białych i żółtych „Maïs“.

Szczególną uwagę zwracam na tutki Noris ze „Salvesolem“.

„Salvesol“ pochłania nikotynę czyniąc ją zupełnie nieszkodliwą dla palącego papierosa,
czego zwykle wata dokazać nigdy nie może.

Cygarniczki papierowe — to pierwszy wyrób polski w Galicyi.

Polecam je — jako znakomity wyrób.

ŻĄDAJCIE TUTEK CYGARETOWYCH „NORIS“.

ŻĄDAJCIE CYGARNICZEK „NORIS“.

Do nabycia w trafikach i handlach.

Z wysokiem poważaniem

Wł. Bełdowski, magister farmacyi i chemik.

Na żądanie wysyłam darmo i opłatnie okazy tutek.

NAJWIĘKSZY SKŁAD CHRZEŚCIAŃSKI

Maszyn do szycia i haftów
„SINGERA“

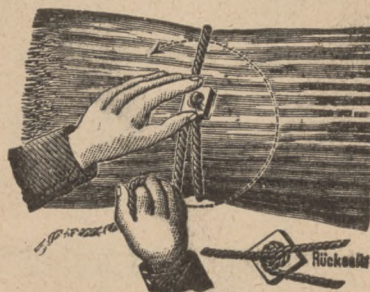
czółenkowych i pierścieniowych, tudzież wszystkich najnow. systemów. Nauka haftu ozdobnego, robót ażurowych, smyrneńskich, mereszek itp. zupełnie bezpłatnie.

R. PAWŁOWSKIEGO

dawniej **JÓZEFA IWANICKIEGO**
w KRAKOWIE Rynek Główny l. 18.

Na wypłaty: ręczne od 30—65 złr., nożne od 40—115 złr. --- Gotówką 10% taniej. ---

CENNIKI ILUSTROWANE przesyła BEZPŁATNIE.

Szpagat do szybkiego
wiązania snopków

1.5 m długi, 5 mm gruby
za 100 sztuk 12 koron
loco Wiedeń, zarówno jak
i wszelkie wyroby powroźnicze
dostać można
w Wiedeńskiej parowej fabryce
pod firmą
Ludwik Machowsky
Wiedeń I, Operngasse 4.

S. A. Bubera Synowie

Lwów
Grodecka 20

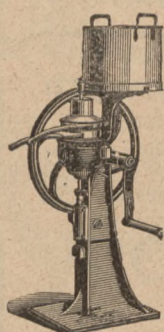
polecają

jako wyłączni reprezentanci:

Wszelkie przyrządy potrzebne w gospodarstwie mleczarskiem szwedzkiego Tow. akc.

Alfa-Separator

800 pierwszych nagród,
„Grand Prix“ w Paryżu.

Wirówki - - - - -
Maślnice - - - - -
Wygniatacze - - - - -
Oziębaczce - - - - -
Podgrzewacze - - - - -
Stągwie - - - - -
Konwie - - - - -

Zakładanie zupełnych mleczarni parowych i ręcznych.

Najlepsze zużytkowanie mleka, największy wydatek masła i najlepsze masło są tylko wtedy możliwe, jeżeli się oddziela śmietankę z mleka zapomocą centryfugi

Alfa-Separator

Wszelkie motory, maszyny rolnicze i mleczarskie i części składowe zawsze na składzie.
Katalogi, cenniki i objaśnienia darmo i oplatnie.

Słynne patentowane garnitury, młocarnie parowe i wszelkie maszyny rolnicze

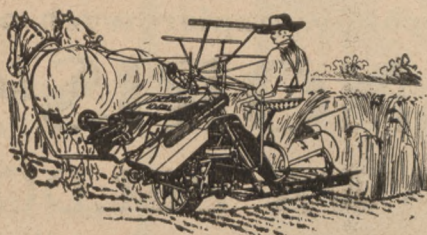
HOFHERRA i SCHRANTZA

Wiedeń — Budapeszt.

Plugi i siewniki

RUDOLFA SACKA

Lipsk-Plagwitz („Grand Prix“).

Żniwiarko-wiązałki „Ideal“
lekkości w robocie

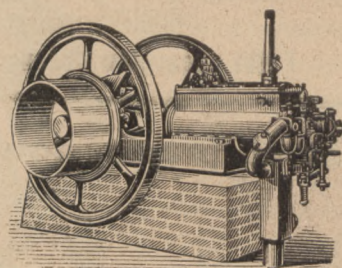
DEERING-Harvester Comp.
w Chicago („Grand Prix“).

Wyroby Deeringa, które na ostatniej paryskiej wystawie z pomiędzy wszystkich innych uznane zostały za najlepsze i wyszczególnione najwyższymi odznaczeniami, cieszą się wielkiem rozpowszechnieniem w Królestwie Polskiem, a żniwiarki tegoż w kraju odznaczone zostały przy próbie w Żurawicy dolnej na polach J. O. Ks. Sapiehy w roku 1900 najwyższą nagrodą; vide „Rolnik“ Nr. 50 z 15/XII 1900.

Benzynowe, naftowe, spirytusowe
Motory i lokomobile

Tow. akc.

MARIENFELDE.

Odnaczone dyplomem honorowym Towarzystwa gospodarczego czeskiego w Pradze w maju 1901 r.

Zupełne bezpieczeństwo przed eksplozją. Gotowość ruchu w ciągu 10 minut.

Fabryka ta zatrudnia przeszło 1000 robotników i dostarczyła już zwyż 3000 lokomobil wyłącznie do celów rolniczych.

